

Bruxelles, 21 iunie 2022
(OR. en)

10355/22

FISC 137
ECOFIN 632

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Consiliul European
Nr. doc. ant.:	9873/1/22 REV 1 FISC 126 ECOFIN 576 CO EUR-PREP 19
Subiect:	Raport al Consiliului ECOFIN către Consiliul European cu privire la chestiuni fiscale

1. Consiliul ECOFIN a fost invitat să transmită Consiliului European un raport cu privire la diverse chestiuni fiscale, astfel cum se menționează, în special, în concluziile Consiliului European din martie și iunie 2012, mai 2013, decembrie 2014 și octombrie 2017.
2. Un proiect de raport al Consiliului ECOFIN către Consiliul European cu privire la chestiuni fiscale a fost pregătit și aprobat în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (la nivel înalt) la 2 iunie 2022, în vederea transmiterii sale, prin intermediul Coreperului, către Consiliu la 17 iunie 2022. De asemenea, s-a convenit ca actualizările obișnuite privind elementele de fapt (părțile între paranteze pătrate) să fie efectuate de SGC după reuniunea Consiliului, înainte de publicarea versiunii finale a raportului.
3. Consiliul (ECOFIN) a aprobat raportul ca punct „A” la 17 iunie 2021. După cum s-a convenit, SGC a actualizat o serie de elemente de fapt în raportul său din anexa la prezenta notă, care este pus la dispoziția Consiliului European.

**RAPORT AL CONSILIULUI ECOFIN CĂTRE CONSILIUL EUROPEAN CU PRIVIRE
LA CHESTIUNI FISCALE**

1. Prezentul raport al Consiliului oferă o imagine de ansamblu asupra progreselor înregistrate în cadrul Consiliului în timpul mandatului președinției franceze, precum și o imagine de ansamblu asupra situației actuale a celor mai importante dosare în curs de negociere în domeniul fiscal. Raportul a fost întocmit pe baza discuțiilor din cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (la nivel înalt) referitoare la chestiuni orizontale de politică fiscală de importanță strategică, în conformitate cu mandatul său.
2. Prezentul raport reflectă stadiul lucrărilor relevante ale Consiliului și acoperă chestiuni menționate în diverse concluzii ale Consiliului European începând din 2012¹, în declarația membrilor Consiliului European din 25 martie 2021², în Concluziile Consiliului în domeniul TVA- ului din 2012³ și din 2016⁴, în Concluziile Consiliului din 2017 privind „Reacția la provocările reprezentate de impozitarea profiturilor din economia digitală”⁵, în Concluziile Consiliului din 2020 privind evoluția viitoare a cooperării administrative în domeniul fiscal în UE⁶, precum și în Concluziile Consiliului din 27 noiembrie 2020 privind o impozitare echitabilă și eficace în perioada de redresare, provocările fiscale legate de digitalizare și buna guvernanță fiscală în UE și în afara acesteia⁷.

¹ Doc. EUCO 4/3/12 REV 3 (punctele 9 și 21), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (punctul 11), EUCO 10/20 (punctele A29 și 147) și EUCO 13/20.

² Doc. 18/21.

³ Doc. 9586/12.

⁴ Doc. 9494/16.

⁵ Doc. 15175/17.

⁶ Doc. 8482/20.

⁷ Doc. 13350/20.

3. În urma pandemiei de COVID-19, odată cu revenirea la reuniunile cu prezență fizică ale grupurilor de pregătire ale Consiliului, președinția franceză a continuat lucrările cu privire la cele mai importante dosare, printre care se numără transpunerea celui de al doilea pilon din declarația Cadrului incluziv al OCDE privind o soluție bazată pe doi piloni pentru a aborda provocările fiscale generate de digitalizarea economiei, revizuirea Directivei privind impozitarea energiei, viitorul TVA-ului și actualizarea listei UE a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale, precum și utilizarea abuzivă în scopuri fiscale a entităților fictive. Având în vedere agresiunea împotriva Ucrainei săvârșită de Federația Rusă cu complicitatea Republicii Belarus, președinția franceză a purtat, de asemenea, discuții cu privire la îmbunătățirea punerii în aplicare a măsurilor restrictive ale UE printr-o eventuală utilizare sporită a cooperării administrative în domeniul fiscal și a altor instrumente de asigurare a respectării normelor fiscale.
4. Mai exact, Consiliul:
- a) a înregistrat progrese semnificative în direcția unui acord cu privire la propunerea de directivă a Consiliului privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor multinaționale în Uniune;
 - b) a adoptat Directiva Consiliului de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește cotele taxei pe valoarea adăugată;
 - c) a aprobat Concluziile Consiliului cu privire la punerea în aplicare a pachetului privind TVA pentru comerțul electronic;
 - d) a luat act de raportul intermediar al președinției referitor la propunerea de directivă a Consiliului privind restructurarea cadrului Uniunii de impozitare a produselor energetice și a energiei electrice (reformare) și
 - e) a început examinarea propunerii de directivă a Consiliului de stabilire a unor norme pentru prevenirea utilizării abuzive în scopuri fiscale a entităților fictive.

5. Grupul de lucru pentru Codul de conduită (impozitarea întreprinderilor) și-a continuat, de asemenea, activitatea cu privire la diversele chestiuni care se încadrează în mandatul său actual, inclusiv cu privire la lista UE a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale, astfel cum se arată în raportul său semestrial⁸. Cea mai recentă actualizare a listei UE a fost efectuată de Consiliu la 24 februarie 2022⁹. În continuare sunt prezentate informații mai detaliate cu privire la dosare individuale.

A. INITIATIVE ÎN DOMENIUL LEGISLAȚIEI FISCALE A UE

a) Impozitarea societăților comerciale

i. Provocări fiscale generate de digitalizarea economiei

– Nivelul minim global de impozitare a grupurilor multinaționale în UE („pilonul 2”)

6. La 8 octombrie 2021, Cadrul incluziv al OCDE/G20 privind erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor („Cadrul incluziv”) a ajuns la un acord privind o reformă a normelor internaționale de impozitare a profiturilor întreprinderilor multinaționale. Toate statele membre ale UE și-au exprimat sprijinul față de Declarația privind o soluție bazată pe doi piloni pentru a aborda provocările fiscale generate de digitalizarea economiei. În concluziile sale din 27 noiembrie 2020, Consiliul arătase că își menține sprijinul pentru activitatea desfășurată la nivelul Cadrului incluziv.
7. Impozitarea efectivă minimă, care constituie „pilonul 2”, se bazează pe două reguli principale („regulile „GloBE”) – regula privind includerea veniturilor (IIR) și regula privind plățile subimpozitate (UTPR) – care urmăresc să garanteze că profiturile realizate de grupurile multinaționale cu o cifră de afaceri de cel puțin 750 de milioane EUR sunt impozitate la o cotă efectivă de cel puțin 15 %. În conformitate cu declarația din octombrie a Cadrului incluziv, pilonul 2 ar trebui să intre în vigoare în 2023. Regula privind plățile subimpozitate ar trebui să intre în vigoare în 2024.

⁸ Doc. 9295/22 + COR 1 + ADD 1-9.

⁹ JO C 413I, 12.10.2021, p 1.

8. Pentru a asigura o punere în aplicare a regulilor GloBE coerentă și compatibilă cu legislația UE, Comisia Europeană a prezentat, la 22 decembrie 2021, o propunere de directivă a Consiliului privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor multinaționale în UE, care reflectă în mare măsură, cu unele adaptări la legislația UE, regulile-model adoptate de Cadrul incluziv la 14 decembrie 2021.
9. În paralel, continuă lucrările referitoare la punerea în aplicare eficace și la timp a normelor privind alocarea drepturilor de impozitare între jurisdicții („pilonul 1”), în vederea elaborării unei convenții multilaterale.
10. Comitetul Economic și Social European și-a adoptat avizul privind propunerea de directivă la 23 martie 2022. Parlamentul European și-a prezentat avizul la 19 mai 2022.
11. La 18 ianuarie 2022, Consiliul ECOFIN a desfășurat o dezbateră de orientare cu privire la propunerea de directivă, cu scopul de a oferi orientări politice pentru examinarea tehnică a textului. Dezbateră a arătat că toate statele membre sunt de acord că această chestiune fiscală reprezintă o prioritate și că regulile convenite de Cadrul incluziv al OCDE trebuie să fie transpuse în legislația Uniunii cât mai fidel cu putință și fără întârziere.
12. Luând în considerare orientările furnizate de miniștri, președinția franceză a organizat, de la începutul lunii ianuarie 2022, nouă reuniuni ale Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (impozitare directă), dintre care trei reuniuni la nivel înalt, dedicate examinării tehnice a propunerii de directivă. Aceste reuniuni au permis, în special, alinierea semnificativă a textului la regulile-model ale OCDE și identificarea chestiunilor esențiale care trebuie decise la nivel politic pentru a se ajunge la un acord cu privire la întregul text.

13. În cadrul Consiliului ECOFIN din 15 martie 2022, majoritatea statelor membre au sprijinit textul de compromis propus de președinția franceză. Două state membre au solicitat o ajustare a parametrilor clauzei privind opțiunea tranzitorie prevăzute la articolul 47a din directivă. Un stat membru a indicat că nu este în măsură să își dea acordul în absența unei legături juridice cu intrarea în vigoare a pilonului 1, iar un stat membru a menținut o rezervă de examinare parlamentară.
14. Ținând seama de aceste discuții, președinția a ajustat textul de compromis precizând dispozițiile referitoare la opțiunea tranzitorie și aducând clarificări suplimentare cu privire la obligațiile de raportare ale grupurilor multinaționale a căror societate-mamă finală este situată într-un stat membru care alege să nu aplice temporar IIR și UTPR (articolul 47a). În plus, președinția a clarificat mai bine obligațiile de transpunere a directivei în legislația națională prin adăugarea considerentului 14b. În cele din urmă, rezerva de examinare parlamentară menținută de un stat membru a fost retrasă.
15. În ceea ce privește legătura dintre cei doi piloni și ținând seama de pozițiile statelor membre, președinția a propus ca directiva să fie însoțită de o declarație a Consiliului prin care să se confirme participarea tuturor statelor membre la discuțiile în curs de desfășurare la nivelul Cadrului incluziv în ceea ce privește pilonul 1, în conformitate cu calendarul de punere în aplicare aprobat în octombrie 2021, să se sublinieze importanța acesteia și să se solicite celorlalte părți să respecte acest angajament. Dosarul a fost discutat în cadrul reuniunilor Consiliului ECOFIN din aprilie și iunie, în cadrul cărora toate statele membre, cu excepția unuia, și-au exprimat disponibilitatea de a sprijini textul de compromis și proiectul de declarație a Consiliului¹⁰.

ii. Utilizarea abuzivă a entităților fictive

16. La 22 decembrie 2021, Comisia a transmis o propunere de directivă a Consiliului de stabilire a unor norme pentru prevenirea utilizării abuzive în scopuri fiscale a entităților fictive și de modificare a Directivei 2011/16/UE (propunerea „Unshell”)¹¹.

¹⁰ Doc. 10497/22.

¹¹ Doc. 15296/21.

17. Obiectivul propunerii este de a preveni evaziunea fiscală și evitarea obligațiilor fiscale prin acțiuni efectuate de întreprinderi lipsite de o minimă substanță, precum și de a consolida buna funcționare a pieței interne. Propunerea urmărește să combată utilizarea abuzivă în scopuri fiscale necorespunzătoare a entităților fictive și să asigure că societățile fictive din UE care nu desfășoară nicio activitate economică sau care desfășoară o activitate economică minimă nu pot beneficia de avantaje fiscale.
18. La 6 ianuarie 2022, propunerea a fost prezentată delegațiilor în cadrul Grupului de lucru la nivel înalt, iar președinția și-a anunțat intenția de a iniția discuțiile în cadrul Consiliului cu privire la acest dosar. Analiza tehnică a propunerii a fost efectuată în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (impozitare directă) la 11 martie, 1 aprilie, 6 mai, 23 mai și 9 iunie 2022. Prima rundă de analizare a propunerii articol cu articol s-a încheiat la 23 mai. În principiu, majoritatea delegațiilor au sprijinit obiectivele propunerii, dar vor fi necesare importante lucrări tehnice suplimentare înainte de a se putea ajunge la un acord.

iii. Indemnizația pentru reducerea favorizării îndatorării (DEBRA)

19. La 11 mai 2022, Comisia și-a prezentat propunerea de directivă a Consiliului privind stabilirea normelor referitoare la o indemnizație pentru reducerea favorizării îndatorării și privind limitarea deductibilității dobânzii în scopul impozitului pe profit. Scopul propunerii este de a contracara stimulentele fiscale care încurajează societățile să utilizeze datoria în detrimentul capitalurilor proprii pentru finanțarea investițiilor, având în vedere posibilitatea ca societățile să deducă dobânzile aferente finanțării prin îndatorare, dar nu și costurile asociate finanțării prin capitaluri proprii.
20. Propunerea a fost prezentată Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale la 10 iunie 2022.

b) Taxa pe valoarea adăugată (TVA)

21. Pe baza progreselor înregistrate în cursul mandatelor președințiilor anterioare¹², președinția franceză a continuat lucrările în domeniul TVA-ului, făcând totodată un bilanț al rezultatelor în ceea ce privește în special intrarea în vigoare a pachetului privind TVA pentru comerțul electronic. În continuare sunt prezentate informații mai detaliate.

i. Concluziile Consiliului cu privire la punerea în aplicare a pachetului privind TVA pentru comerțul electronic

22. În decembrie 2017, Consiliul a adoptat pachetul privind TVA pentru comerțul electronic, format dintr-o directivă și două regulamente, care stabilește noi norme pentru eliminarea barierelor din calea vânzărilor online transfrontaliere și pentru abordarea provocărilor generate de regimurile de TVA aplicabile vânzărilor de bunuri la distanță și importurilor de trimiteri cu valoare scăzută. Aceste norme au fost completate la sfârșitul anului 2019 printr-o modificare a Directivei TVA și printr-un regulament de punere în aplicare al Consiliului, pentru a permite intrarea în vigoare a noilor norme la 1 ianuarie 2021. Din cauza circumstanțelor dificile legate de pandemia de COVID-19, data aplicării noilor măsuri a fost amânată pentru 1 iulie 2021.

23. În același timp, în comunicarea sa din 2020 privind un plan de acțiune pentru o fiscalitate echitabilă și simplificată în sprijinul strategiei de redresare¹³, Comisia a anunțat o inițiativă intitulată „TVA în era digitală” cu scopul de a actualiza normele pentru economia bazată pe partajare, de a trece la o înregistrare unică în scopuri de TVA la nivelul UE, de a moderniza obligațiile de raportare în materie de TVA și de a facilita facturarea electronică.

24. Pentru a face un bilanț al situației, președinția a convocat la 31 ianuarie 2022 Grupul de lucru pentru chestiuni fiscale (impozitare indirectă/TVA) pentru a discuta stadiul punerii în aplicare a pachetului privind TVA pentru comerțul electronic, în perspectiva lucrărilor viitoare în acest domeniu. Pe baza acestei discuții, președinția a transmis delegațiilor un proiect de concluzii ale Consiliului cu privire la acest subiect.

¹² A se vedea, de exemplu, doc. 15082/18, punctele 30-111; doc. 10322/18, punctele 56-100.

¹³ Doc. 9844/20.

25. Grupul de lucru pentru chestiuni fiscale (impozitare indirectă/TVA) a examinat acest proiect de concluzii în cadrul reuniunii sale din 25 februarie și l-a transmis Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (la nivel înalt), care a ajuns la un acord cu privire la text în cadrul reuniunii sale din 28 februarie 2022. Concluziile au fost ulterior aprobate de Consiliu în cadrul reuniunii sale din 15 martie 2022¹⁴.

ii. Sistemul definitiv de TVA

26. În continuarea Planului său de acțiune privind TVA – Către un spațiu unic pentru TVA în UE, din 7 aprilie 2016, Comisia a propus o abordare legislativă în două etape pentru sistemul definitiv de TVA¹⁵. Dosarul a fost discutat în cadrul Consiliului pe parcursul președințiilor română, finlandeză, croată și germană.

27. Statele membre sunt de acord că acest dosar încă necesită o analiză tehnică aprofundată înainte de luarea deciziilor de politică finală. După cum a indicat deja Consiliul¹⁶, cea mai bună cale de urmat este analizarea în continuare cu prioritate a elementelor-cheie ale propunerii Comisiei, precum și a opțiunilor oferite de măsurile de însoțire. Lucrările cu privire la sistemul definitiv de TVA ar trebui să continue, fără a împiedica sau încetini eforturile de îmbunătățire a sistemului de TVA actual.

iii. Reforma cotelor de TVA

28. La 18 ianuarie 2018, Comisia a prezentat o propunere de directivă de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește cotele taxei pe valoarea adăugată¹⁷. Obiectivul acestei propuneri legislative a fost de a introduce norme privind stabilirea cotelor de TVA în întreaga UE, cu efect de la intrarea în vigoare a regimului definitiv de impozitare a comerțului dintre statele membre.

¹⁴ Doc. 7104/22.

¹⁵ Această abordare a fost descrisă mai detaliat în rapoartele anterioare, de exemplu în doc. 9970/21, punctele 25-31.

¹⁶ Doc. 9970/21, punctele 32-39.

¹⁷ Doc. 5335/18.

29. Comisia a propus în esență:
- i) modificarea normelor UE privind stabilirea cotelor reduse de TVA (de exemplu eliminarea actualelor dispoziții tranzitorii care permit o derogare temporară de la normele generale; revizuirea articolului 98 din Directiva TVA);
 - ii) acordarea unei mai mari libertăți statelor membre de a-și stabili cotele (însă statele membre ar trebui să se asigure că cota lor medie ponderată de TVA depășește în orice moment 12 %);
 - iii) introducerea unei „liste negative” de bunuri și servicii la care nu este permisă aplicarea de cote reduse (în locul actualei liste „pozitive”).
30. Propunerea Comisiei a fost examinată pe parcursul mandatului președințiilor bulgară, română, finlandeză, croată, germană și portugheză.
31. La 7 decembrie 2021, în timpul președinției slovene, Consiliul ECOFIN a adoptat o abordare generală cu privire la propunere, cuprinzând modificări substanțiale față de propunerea Comisiei. Textul asupra căruia s-a convenit a menținut lista pozitivă a bunurilor și serviciilor cărora li se pot aplica cote reduse – deși cu o serie de adăugiri și modificări pentru actualizarea și modernizarea listei – și includea o serie de clauze de încetare a efectelor pentru bunurile dăunătoare mediului. De asemenea, textul în cauză a stabilit un echilibru judicios între acordarea unui acces egal la derogările existente și prevenirea proliferării cotelor reduse și a scutirilor cu drept de deducere a TVA-ului aferent intrărilor.
32. După ce s-a ajuns la un acord cu privire la o abordare generală, Parlamentul European a fost consultat din nou, având în vedere diferențele substanțiale dintre textul asupra căruia s-a convenit în cadrul Consiliului ECOFIN și propunerea Comisiei cu privire la care Parlamentul European a fost consultat inițial. La 9 martie 2022, Parlamentul European a emis noul aviz cu privire la dosar.
33. După finalizarea juridico-lingvistică, textul a fost adoptat în cadrul reuniunii Consiliului ECOFIN din 5 aprilie 2022. Directiva a fost publicată ulterior în Jurnalul Oficial la 6 aprilie 2022¹⁸.

¹⁸ JO L 107, 6.4.2022, p. 1.

iv. Comitetul TVA

34. La 18 decembrie 2020, Comisia a înaintat o propunere de directivă a Consiliului de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește conferirea de competențe de executare Comisiei pentru a stabili sensul termenilor utilizați în anumite dispoziții ale directivei menționate¹⁹ („Directiva privind Comitetul TVA”). Potrivit Comisiei, obiectivul propunerii este de a asigura o aplicare mai uniformă a legislației UE în materie de TVA. Pentru a realiza acest lucru, Comisia a propus instituirea unui comitet de comitologie care să asiste Comisia în adoptarea măsurilor obligatorii de punere în aplicare prin vot cu majoritate calificată. În opinia Comisiei, acest lucru ar eficientiza procesul decizional și ar scuti Curtea de Justiție a Uniunii Europene de sarcina de a soluționa atât de frecvent probleme de interpretare.
35. În cursul discuțiilor din cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (impozitare indirectă) desfășurate în primul semestru al anului 2021, deși, în general, statele membre puteau sprijini obiectivul general al propunerii, multe delegații au exprimat rezerve, în special în ceea ce privește transferul de competențe de la Consiliu către Comisie și trecerea la votul cu majoritate calificată. Unele delegații au fost de părere că sistemul actual poate fi îmbunătățit, și anume prin prezentarea mai multor propuneri de acte de punere în aplicare ale Consiliului în temeiul articolului 397 din Directiva TVA.

v. Extinderea mecanismului de taxare inversă a TVA-ului

36. La 10 februarie 2022, Comisia a publicat o propunere de prelungire a perioadei de aplicare a mecanismului opțional de taxare inversă în legătură cu livrările de anumite bunuri și prestările de anumite servicii care prezintă risc de fraudă și a mecanismului de reacție rapidă împotriva fraudei în domeniul TVA.
37. Scopul propunerii este de a prelungi, pe de o parte, posibilitatea prevăzută la articolul 199a din Directiva TVA ca statele membre să aplice mecanismul de taxare inversă – care permite statelor membre să desemneze destinatarul unei livrări/prestări drept persoana căreia îi revine obligația de a plăti TVA – în scopul combaterii fraudei, iar pe de altă parte posibilitatea de a utiliza mecanismul de reacție rapidă prevăzut la articolul 199b din aceeași directivă, în scopul combaterii fraudei în cazuri foarte specifice.

¹⁹ Doc. 14293/20.

38. Propunerea a fost examinată în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale, unde a fost, în general, bine primită. Delegațiile au convenit să extindă cu un an durata propusă a prelungirii, și anume până la 31 decembrie 2026.
39. Comitetul Economic și Social European și Parlamentul European și-au emis avizele cu privire la propunere la 23 martie și, respectiv, 3 mai 2022.
40. Textul legislativ, finalizat de experții juriști-lingviști, a fost adoptat ulterior de Consiliu în cadrul reuniunii sale din 3 iunie 2022.

vi. *Al nouălea raport al Comisiei privind procedurile de înregistrare, colectare și control al*

TVA-ului

41. O dată la trei ani, Comisia prezintă un raport privind procedurile de înregistrare, colectare și control al TVA-ului în temeiul Regulamentului (CEE, Euratom) nr. 1553/89 al Consiliului, cu scopul de a promova proceduri eficiente și eficace de administrare a TVA-ului în vederea limitării pierderilor de venituri.
42. La 7 aprilie 2022, Comisia și-a publicat cel de al nouălea raport, care acoperă perioada 2016-2019, și, ulterior, l-a prezentat în cadrul reuniunii Grupului de lucru la nivel înalt din 12 mai 2022, ocazie cu care delegațiile au luat act de acest raport.

c) **Accize**

i. *Revizuirea Directivei privind impozitarea energiei*

43. La 14 iulie 2021, Comisia a prezentat o propunere de directivă a Consiliului privind restructurarea cadrului Uniunii de impozitare a produselor energetice și a energiei electrice (reformare)²⁰ („propunerea de directivă privind impozitarea energiei”).

²⁰ Doc. 10872/21.

44. Propunerea de directivă privind impozitarea energiei face parte din pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55”²¹, care urmărește să pună în aplicare obiectivele ambițioase ale UE de a reduce emisiile cu cel puțin 55 % până în 2030, în comparație cu nivelurile din 1990, și de a realiza neutralitatea climatică până în 2050. Pachetul legislativ constă într-un set de propuneri interconectate, toate urmărind același obiectiv de a asigura o tranziție echitabilă, competitivă și verde până în 2030 și ulterior. Pachetul acoperă o serie de domenii de politică și de sectoare economice: clima, energia și combustibilii, transporturile, clădirile, utilizarea terenurilor și silvicultura²².
45. Propunerea de directivă privind impozitarea energiei are următoarele obiective:
- asigurarea unui cadru adaptat care să contribuie la obiectivele UE pentru 2030 și la atingerea neutralității climatice până în 2050 în contextul Pactului verde european. Aceasta ar implica alinierea impozitării produselor energetice și a energiei electrice la politicile UE în materie de energie, de mediu și de climă, contribuind astfel la eforturile UE de reducere a emisiilor;
 - asigurarea unui cadru care să mențină și să îmbunătățească piața internă a UE prin actualizarea domeniului de aplicare în ceea ce privește produsele energetice și a structurii ratelor, precum și prin raționalizarea utilizării scutirilor și reducerilor fiscale de către statele membre și
 - menținerea capacității de a genera venituri pentru bugetele statelor membre.
46. În opinia Comisiei, aceste obiective ar urma să fie atinse prin trecerea de la impozitarea bazată pe volum la impozitarea bazată pe conținutul energetic, prin introducerea unei clasificări a ratelor în funcție de performanța de mediu a acestora și prin limitarea stimulentele pentru utilizarea combustibililor fosili. Conform acestei clasificări, combustibilii fosili convenționali, precum motorina și benzina, vor fi impozitați la cea mai ridicată rată, iar energia electrică la cea mai scăzută rată.

²¹ Doc. 10849/21.

47. La 11 septembrie 2019, Comisia a publicat un raport²³ referitor la evaluarea Directivei privind impozitarea energiei, în care a indicat faptul că normele actuale nu contribuie la noul cadru de reglementare și la noile obiective de politică ale UE din domeniul climei și al energiei. La 5 decembrie 2019, Consiliul (ECOFIN) a aprobat Concluziile privind cadrul UE de impozitare a energiei²⁴, subliniind rolul important pe care îl joacă armonizarea impozitării energiei, prin Directiva privind impozitarea energiei, în asigurarea funcționării corespunzătoare a pieței interne. De asemenea, Consiliul a sprijinit o actualizare a cadrului juridic pentru impozitarea energiei, care să contribuie la realizarea unor obiective politice mai ample ale UE în domeniul economic și al mediului. În cadrul concluziilor, s-a solicitat Comisiei să se asigure că propunerile sunt evaluate pe deplin în ceea ce privește costurile și beneficiile lor economice, sociale și de mediu. În contextul pregătirii propunerii de directivă privind impozitarea energiei, Comisia a realizat o consultare publică²⁵.
48. La 20-21 iulie 2021, în cadrul reuniunii informale a Grupului de lucru la nivel înalt care a avut ca temă „Viitoarele provocări în domeniul fiscal”, delegațiile și-au putut exprima deja opiniile preliminare cu privire la rolul impozitării în tranziția verde, în cursul sesiunii de lucru intitulate „Aspectele fiscale ale Pactului verde”. La 22 iulie 2021, Comisia a prezentat propunerea de directivă privind impozitarea energiei Comitetului Reprezentanților Permanenți (partea II).
49. Discuțiile tehnice în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (impozitare indirectă – accize/impozitarea energiei) au început la 9 septembrie 2021, când Comisia a prezentat atât propunerea, cât și evaluarea impactului.
50. În cadrul reuniunii Grupului de lucru la nivel înalt din 23 septembrie 2021, președinția slovenă a informat delegațiile cu privire la stadiul lucrărilor, la activitățile planificate și la intenția sa de a avansa cât mai mult posibil cu privire la acest dosar în cursul mandatului său.
51. Examinarea la nivel tehnic a propunerii în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (impozitare indirectă – accize/impozitarea energiei) a continuat la 6 octombrie, 20 octombrie, 15 noiembrie și 24 noiembrie 2021 cu o analiză articol cu articol. Prima rundă de analizare a tuturor articolelor s-a încheiat la 24 noiembrie 2021.

²³ Doc. 12153/19.

²⁴ Doc. 14608/19.

²⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12227-Revision-of-the-Energy-Tax-Directive-public-consultation_ro.

52. Pe parcursul examinării propunerii au fost adresate numeroase întrebări în legătură cu diverse aspecte ale propunerii, cum ar fi trecerea de la impozitarea bazată pe volum la impozitarea bazată pe conținutul energetic, introducerea unei clasificări a ratelor în funcție de performanța de mediu, impozitarea unor noi produse, indexarea, sectorul aviației și sectorul maritim, precum și legăturile cu alte dosare din pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55”.
53. În cadrul reuniunii Grupului de lucru la nivel înalt din 25 noiembrie 2021, președinția slovenă a informat delegațiile despre rezultatele lucrărilor și despre progresele înregistrate cu privire la acest dosar, inclusiv în contextul pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.
- La 7 decembrie 2021, în cadrul unui punct „A” de pe ordinea de zi a reuniunii sale, Consiliul (ECOFIN) a luat act de raportul intermediar al președinției referitor la propunerile din pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55” tratate de Consiliul ECOFIN, printre care se numără și propunerea de directivă privind impozitarea energiei²⁶.
54. În cadrul reuniunii Grupului de lucru la nivel înalt din 6 ianuarie 2022, președinția franceză a continuat discuțiile referitoare la revizuirea propunerii de directivă privind impozitarea energiei, recomandând o cale de urmat și confirmându-și angajamentul de a înregistra progrese cu privire la acest dosar. Analiza tehnică a propunerii a fost efectuată în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (impozitare indirectă – accize/impozitarea energiei) la 10 ianuarie, 11 februarie, 10 martie, 8 aprilie, 2 mai și 1 iunie 2022.
55. Analiza a acoperit întreaga propunere, după ce lucrările au fost împărțite în patru categorii de subiecte: 1) domeniul de aplicare în ceea ce privește produsele impozabile și abordarea bazată pe conținutul energetic, structura ratelor la sfârșitul perioadei de tranziție, energia din surse regenerabile; 2) nivelurile minime de impozitare și conținutul categoriilor fiscale, structura ratelor în 2023, perioadele de tranziție și indexarea; 3) ajutoarele de stat și transporturile; 4) industria, agricultura, pescuitul și gospodăriile. Pe baza discuțiilor din cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale, președinția a prezentat texte de compromis parțiale cu privire la categoriile 1 și 2.
56. La 17 iunie 2022, Consiliul (ECOFIN) a luat act de raportul intermediar al președinției referitor la propunerea de directivă privind impozitarea energiei²⁷.

²⁶ Doc. 14574/21.

²⁷ Doc. 9874/22.

ii. Magazinele duty-free situate în terminalul francez al tunelului de sub Canalul Mânecii

57. La 16 decembrie 2021, Comisia a transmis Consiliului o propunere de directivă a Consiliului de modificare a Directivei 2008/118/CE și a Directivei (UE) 2020/262 în ceea ce privește magazinele duty-free situate în terminalul francez al tunelului de sub Canalul Mânecii.
58. Obiectivul acestei propuneri este de a autoriza redeschiderea magazinelor duty-free în terminalul francez al legăturii fixe pe sub Canalul Mânecii în urma retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană.
59. Propunerea a fost examinată de Grupul de lucru pentru Regatul Unit și de Grupul de lucru pentru chestiuni fiscale.
60. Comitetul Economic și Social European și Parlamentul European și-au emis avizele la 23 februarie și, respectiv, 9 martie 2022.
61. Ulterior, Consiliul ECOFIN a adoptat directiva în cadrul reuniunii sale din 5 aprilie 2022. Directiva a fost publicată în Jurnalul Oficial la 6 aprilie 2022.

d) Taxa pe tranzacțiile financiare (TTF)

62. La 14 februarie 2013, Comisia a prezentat o propunere de directivă a Consiliului de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul taxei pe tranzacțiile financiare.
63. În această etapă, zece state membre continuă să participe la cooperarea consolidată în domeniul TTF: Austria, Belgia, Franța, Germania, Grecia, Italia, Portugalia, Slovacia, Slovenia și Spania (denumite „state membre participante”).
64. Principalele aspecte ale negocierilor în curs de desfășurare cu privire la acest dosar au fost rezumate în rapoartele precedente ale Consiliului ECOFIN către Consiliul European cu privire la chestiuni fiscale²⁸.

²⁸ Doc. 8891/20, punctele 67-70, doc. 14863/19, punctele 104-110.

65. În concluziile sale din 17-21 iulie 2020²⁹ (punctul A29), Consiliul European a arătat că „Uniunea va acționa în următorii ani în direcția reformării sistemului de resurse proprii și va introduce noi resurse proprii. [...] [Î]n cursul următorului CFM, Uniunea va acționa în direcția introducerii altor resurse proprii, care pot include o taxă pe tranzacțiile financiare”. În acest sens, Comisia a clarificat recent faptul că³⁰ „[d]acă se va ajunge la un acord cu privire la această taxă pe tranzacțiile financiare, Comisia va prezenta o propunere privind transferul la bugetul UE, sub formă de resursă proprie, a veniturilor provenite din taxa respectivă. *În cazul în care nu se ajunge la un acord până la sfârșitul anului 2022, Comisia va propune, pe bază de evaluări ale impactului, o nouă resursă proprie bazată pe o nouă taxă pe tranzacțiile financiare.* Comisia depune toate eforturile pentru a prezenta aceste propuneri până în iunie 2024, în vederea introducerii resursei proprii până la 1 ianuarie 2026.”

B. COOPERAREA ADMINISTRATIVĂ

a) Cooperarea administrativă cu Norvegia în domeniul TVA-ului

66. La 26 aprilie 2022, Comisia a transmis Consiliului o recomandare de decizie a Consiliului de autorizare a Comisiei să deschidă negocieri pentru modificarea Acordului dintre Uniunea Europeană și Regatul Norvegiei privind cooperarea administrativă, combaterea fraudelor și recuperarea creanțelor în domeniul taxei pe valoarea adăugată³¹.

²⁹ Doc. EUCO 10/20.

³⁰ A se vedea Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 16 decembrie 2020 referitoare la proiectul de regulament al Consiliului de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027 [09970/2020 – C9-0409/2020 – 2018/0166(APP)], Declarația Comisiei privind instituirea unei resurse proprii bazate pe taxa pe tranzacțiile financiare.

³¹ Doc. 8461/22 +ADD 1.

67. Scopul negocierilor avute în vedere pentru modificarea Acordului UE-Norvegia privind cooperarea administrativă, combaterea fraudelor și recuperarea creanțelor în domeniul TVA-ului³² ar fi dublu:
- a) să se furnizeze statelor membre, în măsura posibilului și a necesarului, noi instrumente de cooperare cu Norvegia, similare celor introduse în Regulamentul 904/2010 prin Regulamentul (UE) 2018/1541 și
 - b) să se actualizeze referințele juridice la Directiva 95/46/CE prin referințe la Regulamentul (UE) 2016/679.
68. Detalii suplimentare sunt prevăzute în proiectele de directive de negociere, care vor fi anexate la decizia Consiliului.
69. În urma reuniunii Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale (impozitare indirectă) din 2 mai 2022, toate delegațiile au putut sprijini fondul proiectului de decizie a Consiliului și al directivelor de negociere, astfel cum au fost propuse de Comisie.
70. Decizia Consiliului de autorizare a începerii negocierilor cu Regatul Norvegiei în vederea modificării Acordului dintre Uniunea Europeană și Regatul Norvegiei privind cooperarea administrativă, combaterea fraudelor și recuperarea creanțelor în domeniul taxei pe valoarea adăugată, precum și directivele de negociere au fost adoptate de Consiliu la 17 iunie 2022³³.

³² JO L 195, 1.8.2018, p. 3.

³³ Doc. 8901/22 și 9643/22.

b) Cooperarea administrativă cu alte țări din afara UE în domeniul TVA-ului

71. În cadrul reuniunii Grupului de lucru la nivel înalt din 12 mai 2022, Comisia a informat delegațiile cu privire la următoarele chestiuni:

- a) aspectele legate de TVA ale discuțiilor purtate cu Regatul Unit în contextul Protocolului privind cooperarea administrativă și combaterea fraudelor în domeniul taxei pe valoarea adăugată și privind asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de taxe și impozite³⁴;
- b) primele etape ale contactelor preliminare cu autoritățile din Australia, Canada, Noua Zeelandă și Japonia în ceea ce privește posibilitățile de continuare a lucrărilor în vederea unei cooperări administrative în domeniul TVA-ului. Comisia a indicat că aceste discuții preliminare continuă cu Japonia, deoarece, în această etapă, contactele cu Australia, Canada și Noua Zeelandă nu au dat rezultate satisfăcătoare.
- c) negocierile cu autoritățile Republicii Populare Chineze în vederea încheierii unui memorandum de înțelegere fără caracter obligatoriu (un eventual viitor cadru de cooperare administrativă între UE și Republica Populară Chineză în domeniul TVA-ului)³⁵. Comisia a indicat că aceste negocieri sunt, în prezent, suspendate.

³⁴ JO L 149, 30.4.2021, p. 10.

³⁵ La 10 martie 2021, Consiliul a aprobat, cu o serie de observații (doc. CM 1978/21 LIMITE, cu detalii suplimentare care figurează în doc. ST 6351/21 LIMITE), inițierea de către Comisie a negocierilor cu autoritățile Republicii Populare Chineze în vederea încheierii unui memorandum de înțelegere fără caracter obligatoriu.

72. Se amintește faptul că, în ceea ce privește negocierea și încheierea de instrumente fără caracter juridic obligatoriu în temeiul dreptului UE (precum memorandumul de înțelegere menționat anterior) și în conformitate cu cerințele Tratatului privind UE [în special articolul 16 alineatul (1) din TUE], definirea politicilor rămâne o prerogativă a Consiliului. Prin urmare, este de competența Consiliului să evalueze dacă este în interesul Uniunii să se inițieze astfel de discuții (negocieri) cu privire la un eventual instrument fără caracter juridic obligatoriu. În plus, în urma hotărârii Curții de Justiție pronunțate în cauza C-660/13 (memorandumul de înțelegere privind Elveția), secretarii generali ai Consiliului, Comisiei și Serviciului European de Acțiune Externă au convenit, în 2017, asupra unor Dispoziții privind instrumentele fără caracter juridic obligatoriu³⁶. Aceste dispoziții se aplică tuturor instrumentelor fără caracter juridic obligatoriu, indiferent de domeniul de politică și de cine reprezintă Uniunea în negocierile cu partea sau părțile terțe și indiferent de denumirea sau forma lor. Se pornește de la premisa că Comisia va continua să informeze cu regularitate statele membre cu privire la progresele înregistrate în cadrul acestor negocieri (inclusiv cu privire la orice alte contacte în acest domeniu cu țări din afara UE) și că, la încheierea negocierilor, Comisia se va adresa din nou Consiliului pentru a-i solicita, în conformitate cu dreptul Uniunii, să autorizeze semnarea în numele Uniunii a instrumentului fără caracter juridic obligatoriu.

c) Îmbunătățirea punerii în aplicare a măsurilor restrictive ale UE prin utilizarea unor instrumente de politică fiscală

73. În contextul agresiunii împotriva Ucrainei săvârșite de Rusia cu complicitatea Belarusului, președinția franceză a organizat, la 27 aprilie și la 25 mai 2022, reuniuni ale Grupului de lucru pentru chestiuni fiscale în vederea examinării unei serii de măsuri pe care statele membre le-ar putea lua pentru a sprijini punerea în aplicare a măsurilor restrictive ale UE și a preveni eludarea acestora prin intermediul unor instrumente de cooperare fiscală.

74. În primul rând, statele membre au remarcat că acțiunile Rusiei și ale Belarusului au prejudiciat grav mediul de cooperare cu Federația Rusă și cu Republica Belarus în domeniul fiscal în temeiul instrumentelor multilaterale și bilaterale de drept internațional.

75. Având în vedere schimbarea fundamentală a circumstanțelor provocată de aceste acțiuni, statele membre ale UE au decis să întrerupă toate schimburile de informații în scopuri fiscale cu aceste două țări.

³⁶ Doc. ST 15367/17.

76. În al doilea rând, statele membre ale UE au examinat o serie de măsuri care vizează utilizarea sporită a cooperării administrative și a altor instrumente din domeniul fiscal în contextul asigurării respectării măsurilor restrictive.
77. Statele membre ale UE au convenit să examineze în continuare utilizarea schimburilor spontane de informații cu privire la persoanele și entitățile desemnate incluse pe lista din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 269/2014, precum și instituirea informală a unei platforme temporare de cooperare ad-hoc, menită să faciliteze discuțiile privind punerea în aplicare a măsurilor restrictive în domeniul fiscal.
78. Statele membre ale UE au discutat, de asemenea, despre alte posibile măsuri de sprijinire a eficienței măsurilor restrictive ale UE, cum ar fi: sugestia de a intensifica utilizarea auditurilor fiscale cu privire la persoanele și entitățile incluse pe listă, după caz; coordonarea informațiilor fiscale și a solicitărilor simultane de examinare fiscală adresate de statele membre ale UE unor țări terțe în temeiul Convenției OCDE privind asistența administrativă reciprocă în materie fiscală, precum și realizarea unui bilanț coordonat al informațiilor financiare schimbate cu țările europene din afara UE.
79. În cele din urmă, statele membre ale UE au salutat solicitarea de a se acorda o atenție sporită, în măsura în care acest lucru este posibil, situațiilor în care rambursarea de taxe ar putea fi în beneficiul persoanelor sau entităților incluse pe lista persoanelor sancționate.
80. Grupul de lucru pentru chestiuni fiscale va monitoriza evoluțiile cu privire la măsurile menționate anterior, inclusiv lucrările desfășurate în cadrul platformei temporare create de Comisie la 3 iunie 2022 sub forma unui subgrup dedicat asigurării respectării normelor fiscale în cadrul Grupului operativ „Înghețare și punere sub sechestru”.
81. În cadrul reuniunii sale din 18 mai 2022, Comitetul Reprezentanților Permanenți a luat act de aceste lucrări.

d) Programul Fiscalis pentru cooperare în domeniul fiscal

82. Programul Fiscalis urmărește să sprijine autoritățile fiscale pentru a îmbunătăți funcționarea pieței interne, a stimula competitivitatea, a combate fraudă fiscală, evaziunea fiscală și evitarea obligațiilor fiscale, precum și pentru a îmbunătăți colectarea impozitelor. La 28 februarie 2022, Comisia a prezentat Grupului de lucru la nivel înalt raportul pe 2020 privind progresele înregistrate în ceea ce privește programul Fiscalis³⁷, iar la 12 mai 2022, Comisia a prezentat aceluiași grup raportul pe 2021 privind progresele înregistrate în ceea ce privește programul Fiscalis³⁸. Rapoartele oferă o imagine de ansamblu asupra progreselor înregistrate în anii respectivi de programul Fiscalis, asupra principalelor rezultate, a problemelor apărute și a lecțiilor învățate. Anul 2021 a fost primul an de punere în aplicare a noului program Fiscalis în temeiul cadrului financiar multianual 2021-2027.
83. La 12 mai, Comisia a informat, de asemenea, Grupul de lucru la nivel înalt cu privire la participarea unor țări terțe la programul Fiscalis.

C. COORDONAREA POLITICILOR FISCALE

În ceea ce privește coordonarea politicilor fiscale (în afara domeniului de aplicare al legislației UE în domeniul fiscal), au continuat o serie de lucrări importante, astfel cum sunt prezentate mai jos.

a) Grupul de lucru pentru Codul de conduită (impozitarea întreprinderilor)

84. Grupul de lucru pentru Codul de conduită s-a reunit la 24 ianuarie, 27 aprilie și 2 iunie 2022; subgrupul pentru chestiuni interne/externe a fost convocat la 14 ianuarie, 2 și 7 februarie, 16 și 31 martie, 5 și 18 mai 2022.
85. Revizuirea bianuală a listei UE a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale a fost aprobată de Consiliu la 24 februarie 2022 și a fost publicată în Jurnalul Oficial la 3 martie 2022³⁹.

³⁷ Doc. 6009/22.

³⁸ Doc. 8383/22.

³⁹ JO C 413I, 12.10.2021, p. 1-4.

86. Pe lângă activitatea obișnuită, care este abordată mai pe larg în raportul bianual al Grupului de lucru pentru Codul de conduită, președinția franceză, în coordonare cu președintele grupului de lucru, a purtat discuții orizontale cu privire la o serie de aspecte ale procesului de întocmire a listei UE, printre care impactul dezvăluirilor din mass-media asupra procesului de întocmire a listei și acordul obținut la nivelul Cadrului incluziv al OCDE privind BEPS în ceea ce privește pilonul 2.

b) Evoluții pe plan internațional

87. Grupul de lucru la nivel înalt a fost informat în mod regulat cu privire la evoluțiile internaționale relevante din domeniul politicii fiscale, în special în legătură cu reuniunile miniștrilor de finanțe ai G20 și ale Cadrului incluziv al OCDE/G20 privind BEPS. Discuțiile periodice din cadrul Grupului de lucru la nivel înalt, împreună cu o discuție informală la nivel de miniștri desfășurată în septembrie 2021, au contribuit în mod semnificativ la acordul final obținut la nivelul Cadrului incluziv al OCDE/G20 privind BEPS.

88. O serie de chestiuni legate de Legea conformității fiscale a conturilor străine (FATCA) din SUA au fost aduse în atenția delegațiilor în ianuarie și martie 2022, când președinția franceză a informat Grupul de lucru la nivel înalt cu privire la stadiul lucrărilor referitoare la FATCA și a analizat calea de urmat. În mai, pe baza progreselor înregistrate în cursul mandatelor președințiilor anterioare, președinția franceză a organizat o videoconferință informală cu Administrația fiscală a Statelor Unite (Internal Revenue Service – IRS) și cu Departamentul Trezoreriei Statelor Unite referitoare la FATCA, care s-a concentrat pe chestiunea așa-numiților „americani accidentali”, inclusiv pe problema obținerii unor orientări suplimentare din partea IRS și a Trezoreriei pentru a preveni închiderea conturilor bancare ale „americanilor accidentali” în UE. În luna iunie, președinția franceză a informat Grupul de lucru la nivel înalt cu privire la această reuniune. Contactele cu autoritățile din SUA sunt în curs și vor fi planificate și alte reuniuni informale cu omologii din SUA.

c) Fiscalitatea în domeniul nefiscal (TINTA)

89. La 19 noiembrie 2013, Grupul de lucru la nivel înalt a convenit că dispozițiile fiscale din dosarele nefiscale care generează modificări ale legislației fiscale sau ale practicilor administrative fiscale ale statelor membre sau care au alte consecințe asupra fiscalității ar trebui să intre în sfera de aplicare a unui „mecanism de alertă informal”. Abordarea sistematică prin care aceste cazuri sunt supuse atenției experților fiscali, cu sprijinul Secretariatului General, a continuat să garanteze alertarea la timp a statelor membre, inclusiv cu privire la negocierile unor acorduri între UE și țări terțe. Printre chestiunile care au fost monitorizate de Grupul de lucru la nivel înalt se numără: propunerea de directivă privind performanța energetică a clădirilor, propunerea de modificare a regulamentului privind administratorii fondurilor de investiții alternative și propunerea de modificare a regulamentului privind fondurile europene de investiții pe termen lung, precum și propunerea de directivă privind îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru lucrul pe platforme, Concluziile Consiliului privind consolidarea schimburilor interculturale prin mobilitatea artiștilor și a profesioniștilor din sectoarele culturale și creative, precum și prin multilingvism în era digitală și Comunicarea Comisiei intitulată „REPowerEU: acțiuni europene comune pentru o energie mai accesibilă ca preț, sigură și durabilă”.
